

Títol: Articular Salut.

Dia i hora: 18/05/17 10h

Lloc: Centre Cívic Besòs

Participants: 50 professionals aproximadament del món de la salut comunitària

Descripció

Articular salut és una proposta que sorgeix de la voluntat de reconèixer i multiplicar la diversitat d'experiències de salut comunitària. Es tracta d'un espai per a compartir, contrastar, problematitzar i prefigurar els desafiaments i oportunitats que la promoció de la salut mereix en aquests temps.

Volem fer una crida a la participació d'experiències, equips, centres i serveis que actualment estan ocupant-se en la promoció de la salut comunitària. Facilitarem la identificació de desafiaments presents i futurs per fer salut comunitària i problematitzarem sobre l'articulació necessària dels esforços que s'estan portant a terme.

Una de les preguntes que volem fer-nos és si té sentit una "comunitat de pràctica" en salut comunitària.

Ponent facilitador: Rubén-David Fernández / Universitat de Barcelona. Psicologia Comunitària.

ESQUEMA SESSIÓ

1r MOMENT DINÀMIC. Ha estat un moment de presentació per a conèixer-se per reconèixer-se: cada un des de la seva posició pugui explicar que fa, visibilitzar quina és la diversitat actual...

11:30 h PAUSA

2on DEBAT: dinàmica per a treballar en grups i puguin sorgir noves preguntes, tensions, dilemes...

FINALITZAR amb fòrum obert

Descripció del transcurs de la sessió

1. Introducció i presentació dels participants

"Pràctiques de salut comunitària com una comunitat de pràctica que aprèn, comparteix i articula aquestes iniciatives."

1a dinàmica de situar-vos en un mapa de Catalunya on desenvolupem la nostra activitat. Principalment a Barcelona, també: Sallent, Reus, Badalona... i a partir d'aquí breu presentació dels participants

2. Creació dels grups

Dinàmica de plantejament de diferents pols en els quals les participants hauran d'identificar els avantatges i desavantatges de diferents temes, marcant dintre de l'escala de grisos la seva posició, deixant clar que no hi ha un judici si és millor o pitjor. Els pols són: visibles/invisibles, des de dalt/des de baix, lideratge centralitzat/descentralitzat, integralitat/especificitat, calendari fix/calendari. Es realitzaran 5 grups, un per cada pol.

Per a crear els grups es provoca la divisió del grup depenent de les següents categories i els i les participants es van dividint, a partir d'aquí es genera un diàleg entre els grups:

On desenvolupen la seva tasca: Rural / urbà

Rural pot aportar a l'urbà: ens coneixem més per tant hi ha menys invisibles

Urbà al rural: si els barris no són molt grans també som com pobles

Quants d'anys fa que la desenvolupen: de 0-2 anys / 3-5 anys/ 6 a 9 / + de 10 anys

Tots els moments són importants

Dels +10 als 0-2: que no tinguin pressa, accions dirigides a treballar amb, que s'entretinguin amb el procés, el mateix procés ja és fer acció comunitària, dedicar temps a cuidar la xarxa.

A tots: Abans no hi havia gent que es dedicava en aquest àmbit i fa goig veure que ara hi ha més interès i gent que s'hi dedica (imatge de la sala on el pol de +10 hi ha 10 persones i el pol oposat, la resta).

Salut comunitària no és traspasar informació, comunitària és sortir al carrer. "Los deberes te hacen dejar de lado los quereres, no nos lo ponen fácil, ahora parece que hay un momento más dulce."

En l'altra direcció: venim molt motivats i necessitem la vostra experiència,

Per què en els moments difícils no ho hem deixat tot? El ciutadà et ve a buscar, si has generat una xarxa, no et deixaran marxar així com així, perquè hi ha una evidència (un 80% de la salut personal i col·lectiva passen fora del sistema sanitari).

Per què ens hem embrancat en aquest àmbit? Satisfacció personal i del pacient, en la consulta veus un espai molt limitat, de la societat de la dependència a la societat de l'autonomia, "no creo que haya otra manera, si no es con y des de".

Del mig: necessitem gent amb energies i idees noves, els processos que s'encallen necessitem energies renovables i renovades, ganes de donar-li una volta i reforçar la prescripció social, connectar més amb la xarxa reconèixer als invisibles.

3 categories de raons: ètica (la ciutadania té dret a participar, on afecta la seva salut), pragmàtiques (treballant així ho fem millor, arribem a més gent, millorem el nostre treballant), poéticas/genèriques (passionals)

A continuació, per a formar els grups s'equilibren components de cada categoria.

3. Moment de treball en grups (...)

4. Moment de compartir el treball en grups

Visibles:

AVANTATGES més participació en els processos, més fàcils identificar-los, desavantatge: sempre són els mateixos i quan vols fer alguna cosa amb la comunitat costa modificar o innovar i polaritzen la dinàmica. Alerta! Els visibles poden segrestar l'agenda temàtica d'un procés i això no necessàriament és positiu. Impedeixen relleu generacional, estancant.

Invisibles:

Perquè no els veiem, perquè no els interessa ser-hi, o perquè no hi arribem. Potencials per formar part del relleu generacional. DESAVANTATGES costa arribar-hi, la societat està educada al dirigisme, hem d'inventar noves formes de participació. REFLEXIÓ solem tractar als invisibles igual que ho fem amb els visibles i per les seves condicions (física, psíquica, social) no poden "reunir-se cada 2 mesos, tal vegada no poden sortir".

Des de dalt:

AVANTATGE no pensar, DESAVANTATGE no hi ha implicació entre professionals i comunitat, no hi ha espais d'anàlisi i de priorització. El que és interessant és que els projectes surtin des de sota, però per desgràcia sense els de dalt no ho pots fer, també perquè van més de pressa. Hi ha d'haver molt diàleg entre els dos, un a+b.

Des de baix:

Les necessitats que ens arriben no són les sentides sinó les expressades, es permet ajustar l'acció, el "text de dalt s'ha de contextualitzar a baix".

Lideratge descentralitzat:

Representativitat, manteniment, més participació, desavantatge d'interferència amb idees polítiques, protagonisme... Costa deixar anar el protagonisme.

Lideratge centralitzat:

Integrada, avantatge efectivitat i eficàcia, evitar duplicar, es comparteixen experiències, millora desenvolupament programes sanitaris, efecte amplificador, desavantatges excés d'oferta, avaluació més complex, canvi cultural, procés en continu canvi, superegos/lluites protagonismes. Més rapidesa, seguretat /zona confort pels professionals, excés d'oferta, poca coordinació i visió holística, interessos polítics perquè sigui visible només el projecte.

Temps inflexibles:

Provoca angoixa, pressió, insostenibilitat, si va bé estàs de sort, poc eficaç.

Temps flexibles:

Ens allarguem molt en el temps! Cuinar un suflé: ingredients, temps, paciència, amor, sobretot temps (si no no puja)

CONCLUSIÓ hem de buscar equilibri.

5. Tancament

- Incorporar professionals fora de l'àmbit
- Gràcies per facilitar l'espai
- Totes les converses m'emporto
- Per tot allò que m'emporto
- Sentir que no estàs sol
- La següent en algun escenari
- M'emporto molta passió, confirmo que està viva i que cal
- Tots els projectes compartits, reconciliar-me amb la medicina, una altra manera de fer salut
- Energies renovades, tenim un repte molt gran, hi ha molt patiment, crisi per canvi de xip

Altres preguntes plantejades, qüestions, tensions:

- Per què diferenciem salut i salut mental si 1 de 4 persones patirà un moment de crisi de salut mental/emocional?
- Com arribem als que no arriben?

Observacions: Durant tota la sessió s'ha respirat un ambient distès, es veuen ganes de compartir. La primera dinàmica del "First Date" dona visibilitat les ganes de tenir cites amb altres experiències que s'ha anat expressant a mesura que s'han anat presentant.

El moment de tenir aquestes cites es barreja també amb la pausa i després, fruit d'aquest interès per compartir, costa tornar a la dinàmica i s'observa com la gent va entrant a la sala però es va situant en petits grups continuant la conversa de manera efusiva.

Aspectes relacionals que destacaries: Entre els i les participants s'ha observat un interès mutu per conèixer-se i per saber quins projectes desenvolupen, en tot moment hi ha hagut respecte per les aportacions dels uns i dels altres i molts moments divertits.